

VÆRKTØJ: GROBUNDSREGLER FOR DEN GODE DIALOG

At starte en workshop, et møde eller et nyt samarbejde med at etablere fælles grobundsregler er en god måde at sikre, at alle er involverede og forpligtede på den fælles dialog. Det er især relevant, hvis man arbejder med en gruppe, hvor deltagerne er meget forskellige, eller når man skal samarbejde over længere tid. Formålet er at nå frem til nogle klare retningslinjer, der fremmer samarbejde, åbenhed og respekt for hinandens roller og erfaringer.

Eksempler på grobundsregler:

- Undgå afbrydelser
- Alle skal have mulighed for at tale
- Respektér forskellige perspektiver
- Vær nysgerrig og åben for andres input
- Lyt aktivt i stedet for at vente på din egen tur til at tale

SÅDAN GØR DU:

1. Forklar formålet: Start med at forklare, hvorfor det er vigtigt at etablere fælles regler for dialogen. Eksempel: *"Før vi går i gang, vil jeg gerne bruge lidt tid på at etablere nogle fælles retningslinjer for vores dialog i dag. Det handler om at skabe en god samtale, hvor alle kan være med".*

2. Invitér deltagerne til at bidrage: Lav en brainstormsession, hvor deltagerne kan foreslå regler, der kan skabe et godt dialogmiljø. Spørg f.eks.: *"Hvad synes I, er vigtigt for, at vi alle kan føle os lyttet til? Hvilke regler kunne vi have for, hvordan vi taler med og lytter til hinanden?"*

3. Faciliter diskussionen: Skriv forslagene op på en tavle eller et flipboard, og gennemgå dem sammen. Hvis der er regler, du som facilitator mener er essentielle (f.eks. "ingen afbrydelser"), kan du foreslå dem, men det er vigtigt at give deltagerne medbestemmelse.

4. Skab enighed: Sørg for, at alle er enige om de endelige regler f.eks. ved at bede deltagerne nikke eller give et "ja" som accept. Giv mulighed for at justere reglerne undervejs, hvis der opstår behov for det.

5. Synliggør reglerne: Hæng gerne reglerne op eller vis dem på en skærm, så de er lette at huske. Gør det klart, at du vil hjælpe gruppen med at sikre, at reglerne bliver respekteret. Eksempel: *"Som facilitator vil jeg hjælpe med at sikre, at vi alle overholder reglerne, så hvis nogen afbryder, eller hvis samtalen bliver for domineret af enkelte stemmer, vil jeg minde jer om at give plads til alle."*

6. Referér løbende til reglerne: Brug dem aktivt som et værktøj til at styre dialogen og sikre, at deltagerne er opmærksomme på dem. Eksempel: *"Jeg minder lige om vores grobundsregler, som jo handler om [f.eks. at alle får taletid, og at man ikke afbryder hinanden]"*.

HVIS TIDEN ER KNAP:

Hvis der ikke er tid til at lave en fælles øvelse, så start eventuelt arrangementet med at præsentere en række regler, som du på forhånd har defineret. Spørg gruppen, om der er noget, de synes, mangler eller kunne tilføjes, og brug et par minutter på det.